CYNGOR SIR YNYS MÔN
Templed Adroddiad Sgriwtini

Pwyllgor:	Pwyllgor Sgriwtini Partneriaeth ac Adfywio
Dyddiad:	19 Medi, 2022
Pwnc:	Panel Sgriwtini Addysg
Pwrpas yr Adroddiad:	Diweddariad ar gynnydd gwaith y Panel Sgriwtini Addysg
Cadeirydd Sgriwtini:	Cyng Dylan Rees
Aelod(au) Portffolio:	Cyng Ieuan Williams
Cyfarwyddwr / Pennaeth Gwasanaeth :	Rhys H Hughes, Dirprwy Brif Weithredwr Marc Berw Hughes, Cyfarwyddwr Addysg, Sgiliau a Phobl Ifanc
Awdur yr Adroddiad: **Rhif Ffôn:** **E-bost:**	Anwen Davies, Rheolwr Sgriwtini 01248 752578 AnwenDavies@ynysmon.llyw.cymru
Aelodau lleol:	Amherthnasol

1 – Argymhelliad/ion
Gofynnir i'r Pwyllgor Sgriwtini Partneriaeth ac Adfywio: **A1** Nodi'r cynnydd cychwynnol hyd yma gyda gwaith y Panel Sgriwtini Addysg.

2 – Cyswllt efo Cynllun y Cyngor / Blaenoriaethau Corfforaethol Arall
Cyswllt uniongyrchol â Chynllun y Cyngor / blaenoriaethau trawsnewid. Mae Cynllun y Cyngor yn cynnwys uchelgais i weithio gyda phobl Ynys Môn, eu cymunedau a gyda phartneriaid er mwyn sicrhau bydd y gwasanaethau gorau posibl yn cael eu darparu a fydd yn gwella ansawdd bywyd pawb ar hyd a lles yr Ynys. Un o 3 nod y Cynllun ydy "creu amodau a fydd yn galluogi pawb i gyrraedd eu potensial llawn." Mae gwaith y Panel yn allweddol i gefnogi ysgolion a'r Cyngor i wireddu'r nod hwnnw.

3 – Egwyddorion Fel Canllaw ar gyfer Sgriwtini
Er mwyn cymhorthi Aelodau wrth graffu'r pwnc:- **3.1** Effaith mae'r eitem yn ei chael ar unigolion a chymunedau **[ffocws ar y cwsmer/ dinesydd]** **3.2** Edrych ar effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd unrhyw newid arfaethedig – yn ariannol ac o ran ansawdd **[ffocws ar werth]** **3.3** Edrych ar unrhyw risgiau **[ffocws ar risg]** **3.4** Craffu'n cymryd rôl rheoli perfformiad neu warantu ansawdd **[ffocws ar berfformiad ac ansawdd]** **3.5** Edrych ar gynlluniau a chynigion o safbwynt: • hirdymor

- atal
- integreiddio
- cydweithio
- cynnwys

[ffocws ar lesiant]

4 - Cwestiynau Sgriwtini Allweddol

Ar gais y Panel:

1. I ba raddau mae'r Pwyllgor Sgriwtini yn fodlon â chyfeiriad cychwynnol gwaith y Panel?
2. Pa awgrymiadau sydd gan y Pwyllgor i gryfhau ymhellach ar waith y Panel?
3. Pa feysydd eraill y mae angen i'r Panel eu craffu?

4 – Cefndir / Cyd-destun

1. CYD-DESTUN

Bydd Aelodau'n ymwybodol bod craffu wedi datblygu yn ystod yr Weinyddiaeth ddiwethaf drwy waith 3 phanel sgriwtini. Mae'r Weinyddiaeth newydd bellach[1] wedi cadarnhau strwythur y panelau sgriwtini ar gyfer y Cyngor presennol fel a ganlyn:

- Panel Sgriwtini Gwasanaethau Cymdeithasol / Rhiantu Corfforaethol
- Panel Sgriwtini Cyllid
- **Panel Sgriwtini Addysg.**

Trefniadau Llywodraethu'r Panel

Gwelwyd y Pwyllgor Sgriwtini[2] yn cadarnhau cylch gorchwyl y Panel mewn ffordd sy'n creu'r amodau ar gyfer cwmpas ehangach i'w waith gyda'r manteision allweddol canlynol:

i. Datblygu model o graffu mewn Addysg sy'n canolbwyntio ar grŵp llai o Aelodau yn cydweithio ar themau penodol er mwyn galluogi Aelodau i gymryd mwy o ran, datblygu lefel o arbenigedd pwnc ac annog presenoldeb da a gwaith tîm
ii. Cryfhau gallu Aelodau i herio perfformiad ymhellach drwy wella ansawdd eu gwybodaeth gyffredinol a'u dealltwriaeth parthed data perfformiad ysgolion
iii. Fforwm i drafod gwybodaeth am risgiau Gwasanaeth fel sail i flaen raglen waith y Pwyllgor Sgriwtini Partneriaeth ac Adfywio
iv. Fforwm i ddatblygu grŵp o Aelodau gyda'r arbenigedd a pherchnogaeth i arwain trafodaethau ar faterion Addysg yn y Pwyllgor Sgriwtini Partneriaeth ac Adfywio.

Bydd yr Aelodau'n ymwybodol o'r trefniadau llywodraethu cadarn sydd mewn lle fel sylfaen i waith y Panel[3] a bwriedir parhau i gynnal cyfarfodydd misol o'r Panel i'r dyfodol. Hefyd, rhoddwyd trefniadau mewn lle i adrodd gynnydd yn chwarterol i'r Pwyllgor Sgriwtini Partneriaeth ac Adfywio gan y Cyng. Gwilym Owen Jones, cadeirydd y Panel.

Dyma aelodaeth y Panel:

---

[1] Cyfarfod o'r Pwyllgor Sgriwtini Partneriaeth ac Adfywio a gynhaliwyd ar 21 Mehefin, 2022
[2] Pwyllgor Sgriwtini Partneriaeth ac Adfywio, 21 Mehefin, 2022
[3] Cyfarfod o'r Pwyllgor Sgriwtini Partneriaeth ac Adfywio a gynhaliwyd ar 20 Ebrill a 27 Mehefin 2017

Cynghorydd	Pwyllgor Sgriwtini
Gwilym O Jones (Cadeirydd y Panel)	Pwyllgor Sgriwtini Partneriaeth ac Adfywio
Margaret M Roberts (Is-gadeirydd y Panel)	
Non Dafydd	
Derek Owen	
Arfon Wyn	Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol
Dyfed Wyn Jones	
Alwen Watkin	
Keith Roberts	

O ran cyd-destun lleol, noder bod 2/3 o aelodaeth y Panel Sgriwtini Addysg yn Aelodau a etholwyd am y tro cyntaf ym mis Mai eleni[4]. Bydd angen felly i'r Cyngor greu'r amodau i'r holl Aelodau gymryd rhan llawn yng ngwaith craffu'r Panel ee sgiliau sgriwtini effeithiol, cwestiynu pwrpasol, dealltwriaeth o'r maes addysg, codi ymwybyddiaeth am raglenni gwaith addysg ar lefel genedlaethol ayyb. Bwriedir gwneud defnydd llawn felly o'r blaen raglen waith i sicrhau mewnbynnau addas ac amserol i gefnogi aelodau'r Panel Sgriwtini Addysg.

2. **FFOCWS GWAITH Y PANEL SGRIWTINI ADDYSG**

Dyma adroddiad cynnydd cyntaf y Panel Sgriwtini Addysg sy'n cwmpasu cyfnod chwarter 1 y flwyddyn weinyddol bresennol.

Cynhaliwyd 1 cyfarfod o'r Panel[5] yn ystod y cyfnod hwn a rhoddwyd ystyriaeth i'r materion canlynol:

2.1 Cylch gorchwyl a chyd-destun i waith y Panel

Rhoddwyd ystyriaeth fanwl i'r cylch gorchwyl gan nodi fod atebolrwydd addysg a chraffu gan Aelodau Etholedig ar y system addysg ehangach yn rôl hollbwysig. Cyfeiriwyd hefyd at ddisgwyliadau Estyn sef – mae gan Aelodau wybodaeth a dealltwriaeth gynhwysfawr o'r ddarpariaeth addysg I'w galluogi I gyflawni eu cyfrifoldebau'n effeithiol:

- **Safonau –** herio perfformiad er mwyn codi safonau cyrhaeddiad addysgol
- **Ansawdd –** dealltwriaeth o ehangder ac ansawdd y ddarpariaeth addysg
- **Arweinyddiaeth –** dealltwriaeth o effeithiolrwydd arweinyddiaeth addysg ar bob lefel yn y Sir.

Nodwyd hefyd clirdeb rôl y Panel Sgriwtini Addysg:

i. Monitro a chraffu – safonau, perfformiad, cynnydd a'r pellter a deithwyd
ii. Dealltwriaeth → ehangder ac ansawdd y ddarpariaeth addysg; arweinyddiaeth addysg ar bob lefel
iii. Sicrhau bod llais dysgwyr yn cael ei glywed
iv. Cynnig sicrwydd i'r Pwyllgor Sgriwtini Partneriaeth ac Adfywio.

[4] Etholiadau Llywodraeth Leol Mai, 2022
[5] Panel Sgriwtini Addysg a gynhaliwyd ar 14 Gorffennaf, 2022

2.2 Rhaglen waith y Panel Sgriwtini am y cyfnod Gorffennaf → Rhagfyr, 2022

Cafwyd trafodaeth ynghylch yr angen i sicrhau rhaglen waith gadarn i gefnogi cyfraniad y Panel at drefniadau llywodraethiant y Cyngor. Nodwyd y byddai cyfarfod nesaf y Panel Sgriwtini[6] yn canolbwyntio ar adroddiad arolwg Estyn o'r Awdurdod Addysg (Mehefin, 2022) a'r cynllun gweithredu ôl-arolwg.

6. MATER I'W UWCHGYFEIRIO I'R RHIANT BWYLLGOR EI YSTYRIED

Dim mater i'w uwchgyfeirio gan y Panel.

6 – Asesiad Effaith ar Gydraddoldeb **[cynnwys effeithiau ar yr Iaith Gymraeg]**
Dim yn berthnasol.

7 – Oblygiadau Ariannol
Dim yn berthnasol

8 – Atodiadau

9 - Papurau Cefndir (cysylltwch ag awdur yr Adroddiad am unrhyw wybodaeth bellach os gwelwch yn dda):
Anwen Davies, Rheolwr Sgriwtini, Cyngor Sir Ynys Môn, Swyddfeydd y Cyngor, Llangefni. LL77 7TW

Cyng. Gwilym Owen Jones
Cadeirydd y Panel Sgriwtini Ysgolion
Dyddiad: 30/08/2022

[6] Panel Sgriwtini Addysg, 22 Medi, 2022